

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 2Csp/50/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8223210454
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2024:8223210454.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Milanom Majerníkom, PhD. v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX C., právne zastúpená: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, Svidník, IČO: 31 954 448 proti žalovaným: 1/ PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, 2/ MAKOS, a.s., so sídlom Mičkova 31, 085 01 Bardejov, IČO: 35 920 203, o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy, takto

rozhodol:

XXXX/X/XXXX

I. Žalovaný v 1. rade je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX k Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa XX.XX.XXXX, uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade, na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne.

II. Žalovaný v 1. rade je povinný nahradiť žalobkyňi trovy konania a trovy neodkladného opatrenia v rozsahu 100%, o ktorých výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 06.11.2023 domáha, aby súd uložil žalovanému v 1. rade povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy. Súčasne žiadala nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým by súd žalovanému uložil povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX k Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa XX.XX.XXXX, uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade, na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne, do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Bardejov pod spisovou značkou 2Csp/50/2023 a žalovanému v 2. rade povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobkyne podľa Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX k Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa XX.XX.XXXX, uzavretej

medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade, do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Bardejov pod spisovou značkou 2Csp/50/2023.

2. Uznesením Okresného súdu Bardejov zo dňa 7.11.2023, č.k.: 2Csp/50/2023 - 39 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým súd rozhodol tak, že

I. Žalovaný v 1. rade je p o v i n n ý zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX k Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa XX.XX.XXXX, uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade, na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne, do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Bardejov pod spisovou značkou 2Csp/50/2023.

II. Žalovaný v 2. rade je p o v i n n ý zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobkyne podľa Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX k Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa XX.XX.XXXX, uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade, do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Bardejov pod spisovou značkou 2Csp/50/2023.

Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť 29.11.2023.

3. Žalobkyňa žalobu vo veci samej odôvodnila tým, že „so žalovaným v 1. rade, spoločnosťou PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., uzatvorila spotrebiteľskú zmluvu. Ide o Zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX (ďalej aj „Zmluva“). Súčasne so Zmluvou jej žalovaný v 1. rade predložil na podpis aj Dohodu o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX (ďalej aj „Dohoda“) s tým, že ak chce, aby jej bol úver poskytnutý, je potrebné podpísať všetky predložené listiny. Predložené listiny podpísala v presvedčení, že uzatvorila iba úverovú zmluvu. V čase podpisovania Zmluvy som nemala vedomosť o tom, že s podpisom Zmluvy zároveň uzatváram aj Dohodu o zrážkach zo mzdy. V súvislosti s Dohodou, nebola na ani upozornená a nebolo jej ani vysvetlené. O samotnej skutočnosti, že súčasne so spotrebiteľskou zmluvou podpísala aj Dohodu o zrážkach zo mzdy sa dozvedela až od svojho zamestnávateľa, ktorým je MAKOS a.s. (žalovaný v 2. rade) ktorému žalovaný v 1. rade zaslal listinu označenú ako „Vykonanie Zrážok zo mzdy a z iných príjmov - žiadosť“ zo dňa 28.09.2023. V konaní namieta neprijateľnosť Dohody o zrážkach zo mzdy z dôvodu, že predmetná Dohoda s ňou nebola individuálne dojednaná, ale bola jej predložená na podpis spolu so samotnou spotrebiteľskou zmluvou. Mohla len Zmluvu spolu s Dohodou ako celok odmietnuť, alebo podrobiť sa celému predformulovanému obsahu. Aj keď je Dohoda uzavretá vo forme osobitnej listiny, nebola o jej dôsledkoch nijako poučená a nemala možnosť ju odmietnuť, ak chcela úver získať. Konanie dodávateľa, ktorý podsúva na podpis takéto sporné dohody o zrážkach zo mzdy považuje za nekalú obchodnú prax podľa ust. § 7 zákona o ochrane spotrebiteľov. Dodávateľ má mocenskú, ekonomickú a právnu nadvládu vyplývajúcu z okolností uzatvárania predformulovaných štandardných zmlúv, v ktorých zmluvné podmienky stanovuje sám dodávateľ. Dodávateľ má pritom väčšiu profesionálnu skúsenosť, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb. V snahe získať finančné prostriedky nemala inú možnosť, ako predloženú spotrebiteľskú zmluvu spoločne s ďalšími písomnosťami vrátane Dohody podpísať. Napriek skutočnosti, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktorým by bola zaviazaná na plnenie pohľadávky voči žalovanému v 1. rade vo výške uvedenej v žiadosti, jej zamestnávateľ (žalovaný v 2. rade) je povinný vykonávať zrážky zo mzdy a ona nemá žiadnu možnosť ani ich priamo zastaviť alebo obmedziť. Žalovaný v 1. rade si tak ako veriteľ výšku dlhu sám jednostranne diktuje bez akejkoľvek súdnej kontroly, čím sa mu poskytuje priestor siahnúť na jej majetok a vymáhať nedôvodnú pohľadávku. Navyše, vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský úver, Zmluva musí obsahovať náležitosti podľa § 9 ods. 2 zák. . 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy (ZoSÚ). Uvedené náležitosti, v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere, absentujú. V zmluve je uvedená ročná úroková sadzba (v úrovni 70,01 %) v nižšej výške ako RPMN (v úrovni 68,31 %), čo je evidentne nesprávny údaj, keďže samotné RPMN konzumuje úrokovú sadzbu a preto nemôže byť pri použití elementárnej logiky nižšie. Nekalá povaha obchodnej praxe vyplýva aj zo skutočnosti, že žalovaný v 1. rade požaduje o výkon zrážok zo mzdy a vo výške 5 379,49 eura, čo je zjavne neprimerané voči výške poskytnutej istiny úveru 1 284,25 eura, aj keby neuhradila ani cent. Vzhľadom na splatnosť poslednej splátky dňa 14.09.2016 je pohľadávka žalovaného v 1. rade beztak celá premlčaná. Uvedená Dohoda ako zmluvné ustanovenie spôsobuje, v rozpore s požiadavkou dobrej viery, zjavnú nerovnováhu v právach

a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a je teda v rozpore s generálnou klauzulou (§ 53 ods. 1 OZ).“

4. Žalovaný v 1. rade vo vyjadrení zo dňa 21.11.2023 k žalobe uviedol, že „popiera tvrdenia žalobcu o jeho (ne)vedomosti o uzavretí dohody o zrážkach zo mzdy. Označenie dohody o zrážkach zo mzdy je osobitne nadpísané a zvýraznené. Uvedené tvrdenia žalobcu je nevierohodné aj preto, lebo žalobca v inej časti žaloby tvrdí a s presnosťou si pamätá, čo mu pred 10 rokmi nebolo vysvetlené, hoci na strane druhej popiera vedomosť o uzavretí dohody o zrážkach zo mzdy na samostatnom dokumente, osobitne označeného ako dohoda o zrážkach zo mzdy. V podanej žalobe pritom žalobca žiadnym spôsobom neozrejmil a ani nepoprel to, že by si obsah ním podpísovaného dokumentu neprečítal, že by ho k podpisu niekto nútil a pod. O nevierohodnosti tvrdení žalobcu svedčí aj to, že teraz uvádzané tvrdenia netvrdil a neuplatnil ani v roku 2013, kedy bol upozornený na predloženie dohody o zrážkach zo mzdy jeho zamestnávateľovi prejavenej vôle žalobcu vyjadrenej podpisom na zmluve o revolvingovom úvere a ani z iných dokumentov nie je možné zistiť, že by žalobca s takýmto právnym vzťahom nesúhlasil, mal voči nemu výhrady a pod. Veriteľovi vzniká právo použiť tento inštitút, len čo sa pohľadávka stala splatnou. Na jeho použitie sa teda neviaže schválenie rozhodnutím súdu, ale existencia právnej skutočnosti, napr. porušenie povinnosti vyplývajúcej zo zmluvy, v tomto prípade nesplácanie dohodnutých splátok. Tento zabezpečovací inštitút nebol zo spotrebiteľského práva zákonodarcom vylúčený ako neprípustný, ako sa napr. stalo pri zabezpečovacom prevode práva k nehnuteľnosti. Pokiaľ ide o tvrdenie o jednostrannom diktovaní výšky dlhu veriteľom, tvrdíme, že dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonným inštitútom zabezpečenia záväzkov zmluvných strán, ktorej regulácia je upravená osobitnými predpismi. Dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonný spôsob zabezpečenia pohľadávky (§ 551 Občianskeho zákonníka), pre ktorého uplatnenie sa žiadne súdne rozhodnutie o pohľadávke nepredpokladá ani nevyžaduje. Žalovaný popiera odkaz žalovaného na ustanovenie § 5a ods. 1 písmeno a) zákona č. 250/2007 Z.z., pretože by išlo o retroaktívnu aplikáciu zákona na skutkový stav, ktorý vznikol ešte pred účinnosťou uvedeného zákona ako celku, a aj označeného ustanovenia. Tvrdenia žalobcu ohľadne údajného nedodržania náležitostí podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v zmluve o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX. XXXX sú nielen skutkovo a právne nedôvodné, ale vo vzťahu k predmetu konania nie sú ani relevantné. Žalobkyňa z úveru uhradila k dnešnému dňu sumu 626,95 eur, čiže neuhradila ani sumu, ktorú prijala. Zmluva o úvere je tvorená ustanoveniami nachádzajúcimi sa nielen v listine označenej ako žiadosť o poskytnutie revolvingového úver/zmluva o revolvingovom úvere, ale aj zmluvnými dojednaniami. Obsah Zmluvy tvoria zmluvné dojednania, ktoré sú v zmysle článku 13. zmluvy jej neoddeliteľnou súčasťou, ako aj prílohy tvoriace súčasť zmluvy o RÚ uvedené v článku 7. zmluvných dojednaní. Z ustanovenia článku 9., ods. 9.1 zmluvných dojednaní vyplýva doba trvania zmluvy, kde je uvedené, že „Zmluva sa uzatvára na dobu neurčitú.“ Celková výška úveru je v zmluve uvedená, kde sa uvádza suma 1500,-EUR. Zmluva o revolvingovom úvere obsahuje údaj o RPMN (68,31 %) a predpoklady použité pre výpočet RPMN sa uvádzajú na lícnej strane zmluvy a tiež vyplýva z článku 3, ods. 3.1 zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere : Ročnou percentuálnou mierou nákladov je sadzba, ktorá sa aplikuje na výpočet podľa prílohy č. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., z hodnoty celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom (s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v tejto Zmluve o RÚ), výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru a doby splácania. Takéto vymedzenie predpokladov použitých na výpočet RPMN je v súlade so zákonom č. 129/2010 Z.z., ale aj smernicou Rady 2008/48, konkrétne jej článku 19.“

5. Žalobkyňa v replike zo dňa 29.1.2024 uviedla, že „žalovaný v 1. rade vo svojom vyjadrení obhajuje uzatvorenú Dohodu o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX. Podľa názoru žalovaného predmetná dohoda spĺňa všetky zákonom ustanovené predpoklady pre platný právny úkon. S právnym názorom žalovaného nesúhlasila, pričom platnosť Dohody o zrážkach zo mzdy namieta podľa generálnej klauzuly vymedzenej v § 53 ods. 1 OZ. Samotné písomné vyhotovenie a formálne oddelenie textu Dohody o zrážkach od spotrebiteľskej zmluvy neznamená, že táto bola s ňou individuálne dojednaná. Žalovaný nijakým spôsobom nepreukázal, že ju poučil a náležitým spôsobom jej vysvetlil jednotlivé ustanovenia Dohody o zrážkach zo mzdy ako aj samotnú podstatu tohto inštitútu. Predmetnú Dohodu o zrážkach zo mzdy jej žalovaný podsunul na podpis spoločne so spotrebiteľskou zmluvou a množstvom ďalších listín. Dohoda o zrážkach zo mzdy predložená pri podpise spotrebiteľskej zmluvy predstavuje bezpochyby formulárový dokument, ktorý je navyše vyplnený elektronicky a písomne rukou zamestnanca žalovaného. Nemala žiadnu možnosť obsah Dohody meniť, ani ho nijako ovplyvniť. Predmetná Dohoda spolu so spotrebiteľskou zmluvou a ďalšími

dokumentmi obsahuje množstvo ustanovení vymedzených drobným písmom na niekoľkých stranách. Oboznámenie sa s takýmto počtom zmluvných podmienok predstavuje aj pre nadpriemerný subjekt práva veľmi náročnú úlohu a už samotné prečítanie predmetných ustanovení zaberie množstvo času, nehovoriac o ich náležitom objasnení a vysvetlení. Uzatváranie spotrebiteľskej zmluvy vrátane všetkých na ňu nadväzujúcich dokumentov je totiž nevyhnutné posudzovať komplexne. Žalovaný sa nemôže alibisticky vyviníť z povinnosti náležitým spôsobom poučiť spotrebiteľa o jednotlivých ustanoveniach vzťahujúcich sa na spotrebiteľskú zmluvu a povinnosti náležitým spôsobom spotrebiteľa poučiť o možnosti odmietnuť jednotlivé jej ustanovenia tým, že dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje zákonný spôsob zabezpečenia pohľadávky. Žalovaný konal v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti, keď mi podsunul na podpis takúto spornú Dohodu o zrážkach zo mzdy, čo považujem za nekalú obchodnú praktiku podľa ust. § 7 zákona o ochrane spotrebiteľa. Konanie dodávateľa predstavuje obchodnú praktiku, ktorá podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa. Pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX a na ňu nadväzujúcej Dohody o zrážkach zo mzdy nemala vedomosť, čo inštitút dohody o zrážkach zo mzdy znamená, aké sú jeho právne následky a nebola poučená o možnosti odmietnuť podpísať písomnosť predloženú so spotrebiteľskou zmluvou. V snahe získať úver podpísala všetky predložené listiny vrátane Dohody o zrážkach zo mzdy. Moja vôľa v tomto čase smerovala výlučne k uzatvoreniu spotrebiteľskej zmluvy a nie k uzatvoreniu ďalšieho právneho úkonu, Dohody o zrážkach zo mzdy. Pri uzatváraní Dohody bolo potrebné rešpektovať pravidlá kontraktačného procesu vyplývajúce z noriem spotrebiteľského práva. V zmysle citovaných ustanovení znáša dôkazné bremeno žalovaný a preto ako dodávateľ je povinný preukázať, že zmluvné ustanovenie bolo dojednané individuálne. Žalovaný však zatiaľ nijakým spôsobom nepreukázal, že s ňou viedol kontraktačný proces vo vzťahu k Dohode o zrážkach zo mzdy.“

6. Žalovaný v 1. rade v duplike zo dňa 8.2.2024 uviedol, že žalobkyňa neuhradila ani sumu, ktorú od žalovaného prijala. V dôsledku tvrdení žalobkyne sa stráca rozdiel medzi zabezpečovacím prevodom práva (ktoré pre spotrebiteľské vzťahy zakazuje Občiansky zákonník) a dohodou o zrážkach zo mzdy (ktorú viaceré právne predpisy pre spotrebiteľské zmluvy výslovne povoľujú). Žalovaný v 1.rade trvá na tom, že je nedôvodným odkaz žalobkyne na ustanovenie § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z., pretože by išlo o retroaktívnu aplikáciu zákona na skutkový stav, ktorý vznikol ešte pred účinnosťou uvedeného zákona ako celku. Žalovaný v 1. rade žiadal žalobu zamietnuť.

7. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 28.3.2024 o 10.00 hod. v pojednávacej miestnosti č. 3 Okresného súdu Bardejov. Žalovaný v 1.rade svoju neúčast' na nariadenom pojednávaní ospravedlnil a súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti, preto súd vec prejednal podľa § 180 CSP v neprítomnosti žalovaného v 1.rade a jeho právneho zástupcu.

8. Na nariadenom pojednávaní súd vykonal dokazovanie postupom podľa § 204 CSP a oboznámil sa s obsahom podaní strán sporu a nasledovnými listinnými dôkazmi: žalobu na č.l. 1-3, žiadosť o poskytnutie leasingového úveru na č.l. 4, zmluvné dojednania na č.l. 5, dohoda o zrážkach zo mzdy na č.l. 6, žiadosť na č.l. 7, uznesenie na č.l. 39-42, vyjadrenie žalovaného na č.l. 45-51, oznámenie veriteľa na č.l. 55, vyjadrenie žalobcu na č.l. 64-65, vyjadrenie žalovaného na č.l. 70-74, ako aj ostatným obsahom spisu a zistil tento skutkový stav:

9. Z predloženej zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX súd zistil, že žalobkyňa ako dlžníčka žalovaný v 1. rade ako veriteľ poskytol revolvingový úver s úverovým limitom 1 500 eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala splatiť v 42 mesačných splátkach po 80,37 eur. Celková čiastka, ktorú musí dlžníčka zaplatiť predstavuje sumu 3 375,54 eur. RPMN za úver predstavuje 68,31 % pri ročnej úrokovej sadzbe úveru 70,01 %. Priemerná RPMN za úver predstavuje 47,29 %. Poskytnutá čiastka revolvingu predstavovala 790,84 eur a dlžníčka sa zaviazala zaplatiť celkovú čiastku pri revolvingu vo výške 1.928,88 eur. Predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu predstavuje 60,49 % pri ročnej úrokovej sadzbe revolvingu 76,21 %. Ročná úroková sadzba úrokov z omeškania 5,75 %.

10. Prílohou žaloby bola aj listina „Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov)“ dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX, ktorou zmluvné strany - žalovaný v 1. rade so žalobkyňou ako dlžníčkou dojednali v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka dohodu o zrážkach zo mzdy na zabezpečenie pohľadávky žalovaného v 1. rade voči žalobkyňi vyplývajúcej zo zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX.

11. Zo žiadosti zástupcu žalovaného v 1. rade o realizáciu Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa XX.XX.XXXX adresovanej žalovanému v 2. rade, zamestnávateľovi žalobkyne, plynie, že žalovaný v 1.rade eviduje voči žalobkyni pohľadávku ku dňu 15.08.2020 vo výške 5 379,49 eur a žiada o realizáciu mesačných zrážok zo mzdy dlžníka v prospech účtu veriteľa - žalovaného v 1. rade. Žalovaný v 1. rade teda pristúpil k vykonávaniu zrážok zo mzdy listom zo dňa 28.09.2023, ktorým vyzval zamestnávateľa žalobkyne na vykonávanie zrážok zo mzdy na uspokojenie pohľadávky veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere/pôžičky č. XXXXXXXXXXXX, a to bez existencie súdneho rozhodnutia, ktoré by žalobkyni ukladalo povinnosť plniť.

12. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase podpísania zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa, tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

13. Podľa § 2 písm. a), b) a d) citovaného zákona, na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

14. Podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

15. Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať náležitosti uvedené pod písm. a/ až v/.

16. Podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak:

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,
- f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,

g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

17. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinného v čase podpísania zmluvy, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

18. Podľa § 5a ods. 1 citovaného zákona, neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy:

a) dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť, alebo

b) zmenkou alebo šekom.

19. Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa § 53 ods. 1, 2, 3 a 5 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

21. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

22. Podľa § 1 ods. 1 Nariadenia vlády č. 141/2014 Z.z., odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve.

23. Podľa § 1a ods. 1 nariadenia, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

24. Podľa § 1a ods. 4, najvyššia prípustná výška odplaty sa posudzuje podľa pravidiel uvedených v odsekoch 1 až 3 ku dňu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy, ktorej predmetom je poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi.

25. Podľa 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

26. Podľa 551 ods. 1, 2, 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia aj pre iné príjmy, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou.

27. Zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa X.X.XXXX je zmluvou spotrebiteľskou. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

28. Dohoda o zrážkach zo mzdy zabezpečuje pohľadávku, ktorá vznikla z poskytnutého spotrebiteľského úveru, je akcesorickej povahy k hlavnému záväzku, ktorý je spotrebiteľský. Medzi stranami nebolo sporné, že uzatvretá zmluva o úvere je spotrebiteľská, že žalobcovi boli poskytnuté z titulu úveru peňažné prostriedky, a že došlo aj k uzatvoreniu dohody o zrážkach zo mzdy.

29. Podľa čl. 8 CSP strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

30. Podľa § 149 CSP prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

31. Podľa § 150 ods. 1 CSP strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

32. Podľa § 151 ods. 1 a 2 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú nesporné. Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

33. Podľa § 290 CSP spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

34. Podľa § 295 CSP súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

35. Nová právna úprava postupu súdu v procese dokazovania sa výrazne odlišuje od právnej úpravy v Občianskom súdnom poriadku. Podľa novej právnej úpravy súd môže zásadne vykonať iba tie dôkazy, ktoré navrhli strany sporu. Proces dokazovania je teda v novej právnej úprave vybudovaný výlučne na princípe prejednanom, princípe kontradiktórnosti konania, ako aj koncentračnej zásade. Súd má obmedzenú dôkaznú iniciatívu a táto sa v novej právnej úprave presúva na procesné strany.

36. Výnimočne však súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré strany nenavrhli (tzv. príklon k vyšetrovaciemu princípu), ak je to potrebné pre rozhodnutie vo veci, ale iba v tých sporových konaniach, v ktorých to zákon explicitne umožňuje. Ide, okrem iného, aj o spotrebiteľské spory, v ktorých súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz. Takýto postup je odôvodnený zvýšenou mierou ingerencie súdu

ako orgánu ochrany práva do spotrebiteľských právnych vzťahov. Zákonodarca to zhrnul tak, že súd sa nebude spoliehať v plnej miere na splnenie si dôkaznej povinnosti spotrebiteľa, ale môže prevziať dôkaznú iniciatívu sám.

37. Do skoncentrovania konania žalovaný v 1.rade nepredložil žiaden dôkaz o tom, akým spôsobom individuálne dojednal dohodu o zrážkach zo mzdy a že by spotrebiteľka bola poučená o následkoch plynúcich z jej uzavretia.

38. Iniciatívne vykonávanie dokazovania zo strany súdu by bolo porušením pravidiel sporu so slabšou stranou, resp. by bolo v rozpore s kontradiktórnosťou konania (súd okrem toho poskytol žalovanému priestor, aby reagoval na tvrdenia žalobcu ohľadom konania žalovaného pri uzatváraní dohody o zrážkach zo mzdy) a navyiac by bolo nie na prospech slabšej strany v spore, ale by viedlo k podpore „silnejšej“ strany.

39. Dohoda o zrážkach zo mzdy je inštitútom civilného práva, pričom ide o zabezpečovací prostriedok peňažnej pohľadávky, uzavretý medzi dlžníkom a veriteľom, na ktorý sa vzťahujú všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch v zmysle ustanovenia § 34 a nasl. Občianskeho zákonníka. V dohode o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečovaná pohľadávka definovaná presne a úplne, musí označovať označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide, výšku zabezpečenej pohľadávky, výšku dohodnutých zrážok a v podľa § 5a ods. 1 o ochrane spotrebiteľa je prípustné zabezpečenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov ak bola dohoda uzavretá vo forme osobitnej listiny, pričom spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť.

40. Predmetnou dohodou sa zabezpečuje spotrebiteľský úver, pričom nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práva na plnenie alebo, či sa spotrebiteľ priamo obrátil na súd so zreteľom na zabezpečenie stavu právnej istoty v tom zmysle, aby sa vyhol hrozbe aplikácie takejto dohody o zrážkach zo mzdy, ktorej neplatnosť nikto neurčí. Inštitút výkonu zrážok zo mzdy nepodlieha žiadnej súdnej kontrole. Umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom, pritom ide okrem iného aj o otázku či dlh existuje a v akej výške. Výkon ako sa tomu stalo v tomto prípade inicioval veriteľ, subjekt s opačnými záujmami, ktorý často požaduje zaplatiť aj prostriedky, na ktoré nemá nárok - neprimerané sankcie, zmluvné pokuty, poplatky, či úroky, na ktoré s poukazom na možné vady zmluvy nemusí mať nárok.

41. Inštitút o zrážkach zo mzdy a iných príjmov slúži jednak na zabezpečenie pohľadávky, ako aj na jej postupné uspokojenie, a to na základe Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, ktorá musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Obsahom Dohody je súhlas dlžníka, aby platca z jeho mzdy vykonával zrážky vo vopred určenej výške a vyplácal ich veriteľovi, ktorému vzniká právo, by po splatnosti pohľadávky boli vykonávané zrážky zo mzdy dlžníka a boli mu zamestnávateľom vyplácané. Účinnosť Dohody nastáva okamihom, kedy je predložená dlžníkovmu platcovi mzdy, ktorý síce nie je účastníkom tejto Dohody, je však podľa zákona povinný na základe Dohody vykonávať od tej doby zrážky a vyplácať ich veriteľovi až do úplného uspokojenia pohľadávky. Musí pritom dbať, aby zrážky nepredstavovali viac, než pripúšťa zákon a pri prípadnom poklese mzdy dlžníka ich v zodpovedajúcom rozsahu znížiť (pozri rozsudok NS zo dňa 19.12.2007, sp. zn. 25Cdo/140/2006).

42. Je teda nepochybné, že Dohoda o zrážkach zo mzdy je zabezpečovacím inštitútom, pri realizácii ktorého sa však nesmie opomenúť ochrana spotrebiteľa v prípade, ak táto mala zabezpečiť pohľadávku plynúcu z úveru, ktorú žalobca podpísal a uzavrel ako spotrebiteľ.

43. Podľa názoru súdu táto Dohoda o zrážkach zo mzdy nebola jasne a určite koncipovaná. Je preukázané, že Dohoda o zrážkach zo mzdy bola podpísaná v rovnaký deň ako samotná úverová zmluva, a to hoci aj na samostatnej listine, no je nepochybným, že v deň uzavretia Zmluvy o úvere ešte nebolo možné konkretizovať pohľadávku, ktorú má táto Dohoda zabezpečovať.

44. Ďalej má súd za to, že úprava spotrebiteľskej zmluvy tvorí právny základ ochrany spotrebiteľa v súkromnoprávných vzťahoch a je základným inštitútom spotrebiteľského práva. Na ochranu spotrebiteľa boli prijaté viaceré osobitné právne normy, ako aj napríklad zákon o ochrane spotrebiteľa. Rovnako boli prijaté Smernice a Nariadenia, ktoré sa týkajú problematiky ochrany spotrebiteľa. Podľa judikatúry Súdneho dvora EÚ je potrebné vykladať vo svetle zákonov nielen ustanovenia národného práva

implementujúce napríklad Smernice, ale tiež národné právo ako celok, pričom vnútroštátny súd je povolaný k výkladu národného práva v čo najväčšom možnom rozsahu vo svetle textu a účelu Smerníc (ide o tzv. nepriamy účinok smerníc). Pri naplnení cieľa Smerníc predovšetkým článku 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách je nutné chrániť postavenie spotrebiteľa a nastolenie rovnováhy, ktorú tá - ktorá zmluva upravuje medzi právami a povinnosťami zmluvným strán, a to v záujme skutočnej rovnováhy. Preto pri výklade príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, týkajúcich sa spotrebiteľa a ustanoveniach zákona o ochrane spotrebiteľa, je nutné vychádzať z rozšíreného výkladu definície spotrebiteľskej zmluvy, ktorej znakom je, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje, t. j. je potrebné kvalifikovať ako spotrebiteľskú zmluvu každú zmluvu, bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Je tak povinnosťou súdu reflektovať na obsah a účel európskej ochrany spotrebiteľa, obsiahnutý v príslušných smerniciach, keďže žalujúca strana sa domáhala ochrany svojich ústavných práv.

45. Treba poukázať na neprípustnosť zabezpečenia uspokojenia pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy Dohodou o zrážkach zo mzdy aj z dôvodu neprijateľnosti a možnosti vymáhať dlh bez určenia jeho oprávnenej výšky a bez súdneho prieskumu podmienok zmluvy. Možno jednoznačne uviesť, že uvedená Dohoda nespĺňa podmienky náležitého perfektného právneho úkonu v zmysle Občianskeho zákonníka, čo sa týka určitosti a oprávnenosti výšky pohľadávky. Ak z jej obsahu vyplýva, že výška zabezpečenej pohľadávky je aj rovnakou výškou úverovej sumy, ktorú by si žalovaný v 1.rade nárokoval zo zmluvy o úvere, je možné mať preto dôvodne za to, že mohlo by dôjsť k zrážkam zo mzdy aj súm neprináležiacich žalovanej strane, vyplývajúcich z prípadných neprijateľných zmluvných podmienok (napr. aj zo zmluvných pokút, čo sa napokon uvádza priamo v článku I. Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa X.X.XXXX a tiež neprijateľných poplatkov za poskytnutie služieb pod bodom 8.1. zmluvy o revolvingovom úvere - dôvody k ich neprijateľnosti vid' odôvodnenie nižšie).

46. Žalovaný v 1.rade svoju pohľadávku zabezpečil dohodou o zrážkach zo mzdy, na základe ktorej mal zamestnávateľ žalobkyne vykonávať zrážky zo mzdy vo výške 80,35 Eur podľa zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX s tým, že obe zmluvné strany súhlasili, aby sa zvýšila výška zrážok zo mzdy. Takéto zabezpečenie záväzku na vopred podpísanej dohode o zrážkach zo mzdy bez uvedenia dlžnej sumy a určenia presných pravidiel pre jej určenie predstavuje neprijateľnú a neprimeranú požiadavku poskytovateľa pôžičky, lebo tento sám subjektívne rozhoduje, že bude vymáhať od žalobkyne dlh podľa vlastných predstáv o výške pohľadávky a jej príslušenstva bez súdneho preskúmania podmienok zmluvy, a teda posúdenia, či vôbec pohľadávka existuje. Žalobkyňa ako spotrebiteľka je v pozícii, kedy stráca právo disponovať so svojím príjmom ako so svojím majetkom, a to bez právneho základu. Táto dohoda o zrážkach zo mzdy nebola individuálne dojednaná medzi účastníkmi zmluvného vzťahu, ale bola vynútená poskytovateľom pôžičky a žalobkyňa ako spotrebiteľka nedokázala zabrániť tomu, aby sa začali vykonávať zrážky z jej mzdy po tom, čo veriteľ doručil žiadosť o realizáciu dohody o zrážkach zo mzdy. Takto naformulovaná dohoda o zrážkach zo mzdy vyvoláva nerovnováhu v postavení spotrebiteľa a veriteľa, keď neprimerane uľahčuje veriteľovi vymoženie svojej pohľadávky aj v časti, ktorá je založená na nekalých podmienkach. Veriteľ je vo výhodnejšom postavení, lebo môže veľmi jednoducho vymôcť aj také čiastky, na ktoré nemá nárok. Takéto dojednanie v dohode o zrážkach zo mzdy je v neprospech spotrebiteľa. Dohoda o zrážkach zo mzdy nebola individuálne dojednaná medzi účastníkmi zmluvy, je vo forme formulára, v ktorom zmluvné podmienky vopred pripravil veriteľ bez možnosti ovplyvniť ich obsah a formuláciu zo strany žalobkyne ako spotrebiteľky. Zrážky zo mzdy majú v právnom poriadku aj inú ako zabezpečovaciu funkciu, môžu slúžiť ako spôsob výkonu exekúcie a na základe tejto dohody tak vzniká nielen právny vzťah medzi veriteľom a dlžníkom, ale aj treťou osobou, t. j. platiteľom mzdy. Zákon vyžaduje, aby dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov bola písomne uzatvorená. Jej obsahom je súhlas dlžníka s tým, aby platiteľ jeho mzdy alebo iného príjmu realizoval zrážky v dohodnutej výške a zrazené sumy vyplácal veriteľovi. V dohode o zrážkach zo mzdy musí byť uvedené, v akom rozsahu sa môžu vykonávať zrážky zo mzdy. V žiadnom prípade nemôže byť táto zrážka vyššia, ako to stanovuje právny poriadok pre výkon rozhodnutia, lebo v tejto časti by odporovala zákonu. Ani pri výkone rozhodnutia zrážky nesmú sa vykonávať vo väčšom rozsahu, a to ani vtedy, keby s tým dlžník súhlasil. V dohode o zrážkach zo mzdy musí byť platiteľ mzdy náležite identifikovaný, čo je potrebné z toho dôvodu, že platiteľ mzdy musí mať spoľahlivý doklad o tom, že zrážky vykonáva oprávnene. Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahuje označenie platiteľa mzdy, neidentifikuje ho a pokiaľ ide o výšku zrážky zo mzdy, stanovuje ju vo výške mesačnej splátky v zmysle zmluvy o úvere s tým, že podľa bodu 2 dohody môže byť zrážka vyššia, aká by bola

pri výkone rozhodnutia. Toto dojednanie súd považuje za neurčité z dôvodu, že v dohode o zrážkach zo mzdy je potrebné uviesť sumu, ktorá sa nesmie dlžníkovi zraziť, pričom platiteľ mzdy, keďže nie je v zmluve uvedená výška, ktorú žiadal veriteľ zraziť podľa zmluvy o úvere, nevie, v akej výške má vykonať zrážky zo mzdy dlžníka v prípade, že by sa mala vykonať zrážka vo výške vyššej než by bola zrážka pri výkone rozhodnutia.

47. Súd má za to, že formulácia dohody o zrážkach zo mzdy je v rozpore s požiadavkou na poctivý obchodný styk a čestnú obchodnú prax a takéto konanie je v rozpore aj s dobrými mravmi a tiež priamo so zákonom (čl. 4 Smernica Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Dohoda neobsahuje náležitosti podľa § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka, preto súd dospel k záveru, že ide o neplatný právny úkon pre jeho neurčitost' v zmysle § 37 Občianskeho zákonníka a rozpor so zákonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa v postavení spotrebiteľa má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách v zmysle § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z., z čoho vyplýva aj naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Uložením povinnosti zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy žalovaný v 1.rade ani jeho právny nástupcovia nebudú môcť túto dohodu o zrážkach zo mzdy použiť na realizáciu zrážok zo mzdy žalobkyne, čím bude chránené právo na ochranu spotrebiteľa pred zneužitím neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy pri opätovnom prípadnom použití, čím sa odstráni stav neistoty, v ktorom sa žalobkyňa nachádza.

48. Žalovaného v 1.rade v zmysle § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka zaťažovalo dôkazné bremeno ako už bol súd uviedol vyššie preukázať, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola individuálne dojednaná, teda, že žalobca ako spotrebiteľ mal možnosť so žalovaným v 1.rade jednať o znení ustanovení tejto dohody, resp. odmietnuť ju podpísať a aj tak mať možnosť uzavrieť so žalovaným v 1.rade úverovú zmluvu. Žalovaný v 1.rade toto dôkazné bremeno neunesol. V danom prípade mal súd z listín preukázané, že v rovnaký deň ako bola uzatvorená zmluva o úvere bola medzi sporovými stranami uzatvorená aj dohoda o zrážkach zo mzdy na osobitnej listine. Žalobkyňa, ktorá mala záujem o poskytnutie úveru preto, aby ho získala, musela podpísať okrem zmluvy o úvere aj dohodu o zrážkach zo mzdy s vopred pripraveným textom zo strany žalovaného v 1.rade. Všetky tieto listiny, ich ustanovenia, vopred pripravil žalovaný v 1.rade. Žalovaný v 1.rade vopred vnútil pripraveným predtlačným tlačivom žalobkyňi aj iný úkon než len ten, ktorý bol v danom okamihu vo sfére jeho záujmu. Je potom bez právneho významu, že dohoda o zrážkach zo mzdy nebola v čase jej uzavretia zákonom zakázaná, ako uvádzal žalovaný v 1.rade. Súd teda zohľadnil, že predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy je formulárová žalovaným v 1.rade vopred pripravená dohoda, do ktorej boli vpísané len osobné údaje žalobkyne, číslo zmluvy. Žalobkyňa nemohla obsah dohody ovplyvniť. Z predložených listín nijako nevyplyva, žeby pred podpisom dohody bola žalobkyňa zo strany žalovaného v 1.rade poučená o následkoch podpisu dohody o zrážkach zo mzdy. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd konštatoval, že nejde o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku. Podpisom dohody o zrážkach zo mzdy bola žalobkyňa nútená podrobiť sa vykonávaniu zrážok z jej mzdy bez možnosti akejkolvek kontroly opodstatnenosti výšky pohľadávky.

49. Zmluva o poskytnutí revolvingového úveru č. XXXXXXXXXX z XX.X.XXXX je spotrebiteľskou zmluvou a súd je oprávnený vykonať jej súdnu kontrolu. Súd konštatuje, že zmluva neobsahuje zákonom požadované náležitosti, keď v nej chýba termín splátok úveru, termín konečnej splatnosti, v zmluve nie je uvedená adresa, na ktorej spotrebiteľ môže uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť a pod bodom 5 sú uvedené rovnaké výšky RPMN a úrokovej sadzby 70,01 %, čo svedčí o nesprávnom výpočte týchto veličín a súd sa zhoduje s tvrdením žalobkyne, že výška RPMN nezodpovedá správnej výške, lebo do celkových nákladov nie je zahrnutý poplatok za odklad splátok úveru podľa bodu 8 dohody o poskytnutí služby vo výške 215,75 eur, čím sa výška RPMN navyšuje. Už len absencia jednej z týchto povinných náležitostí spôsobuje, že úver podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. je bezúročný a bez poplatkov a žalovaný v 1.rade má tak nárok len na vrátenie sumy, ktorú poskytol žalobkyňi ako úver, t. j. vo výške 1 500 eur - 215,75 eur.

50. Neopomenúc skutočnosť vo vzťahu k spomenutému poplatku a podmienkam v bode 8 zmluvy, tieto zmluvné podmienky Zmluve o revolvingovom úvere uvedené v článku 8, bod 8.1., v znení:

„Predmetom tejto Dohody o poskytnutí služby je záväzok Veriteľa poskytnúť Dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru resp. revolvingu poskytnutého na základe Žiadosti/Zmluvy, uzavretej medzi Veriteľom a Dlžníkom (ďalej ako „úver/revolving“) a záväzok Dlžníka zaplatiť Veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 215,75 EUR a b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 112,08 EUR

v prípade ak bude Dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť k čomu Dlžník udeľuje Veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť Dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto Dohody o poskytnutí služby.“,

a v článku 8, bod 8.4., v znení:

„Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok úveru je splatná dňom uzavretia tejto Dohody o poskytnutí služby. Veriteľ a Dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky úveru podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa voči Dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. a) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu poskytnutia úveru Dlžníkovi podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok revolvingu je splatná dňom poskytnutia revolvingu Dlžníkovi. Veriteľ a Dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky revolvingu podľa článku 4.1. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa voči Dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. b) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu uskutočnenia revolvingu podľa článku 4.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Rozdiel bude uhradený na účet Dlžníka uvedený v čl. 2 Žiadosti/Zmluvy.“, boli opakovane súdmi vyhlásené za neprijateľné (viď rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co/117/2017 zo dňa 30.11.2017, sp. zn. 2Co/38/2017 zo dňa 30.11.2017 a sp. zn. 23Co/87/2017 zo dňa 16.4.2018, rozsudok Okresného súdu Bardejov sp. zn. 8Csp/13/2022 zo dňa 31.7.2023).

51. Žalovaný v 1.rade sa tak dopustil aj nekalej obchodnej praxe v zmysle § 7 a 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Súd zdôrazňuje, že na tvrdenie žalobkyne o individuálnom vyjednaní si dohody o zrážkach zo mzdy ani v jednom zo svojich podaní žalovaný v 1.rade relevantným spôsobom nereflektoval. Neviedol, akým spôsobom bolo žalobkyni ozrejmene, že pohľadávka je zabezpečená dohodou o zrážkach zo mzdy a že jej boli možné dôsledky uzatvorenia takejto dohody vysvetlené.

52. Opakujúc sa žalovaný v 1.rade nepreukázal, že by dohoda o zrážkach zo mzdy bola individuálne dojednaná. Samotné oddelenie textu dohody o zrážkach zo mzdy od spotrebiteľskej zmluvy neznamena, že došlo k individuálnemu dojednaniu. Ďalej nepreukázal, že náležitým spôsobom poučil a vysvetlil žalobkyni jednotlivé ustanovenia dohody o zrážkach zo mzdy. Žalobkyni nebola daná možnosť odmietnuť podpísať túto formulárovú dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá jej bola predložená k podpisu spolu so spotrebiteľskou zmluvou. Žalobkyni bola dohoda o zrážkach zo mzdy podsunutá k podpisu bez náležitého poučenia a vysvetlenia jednotlivých ustanovení dohody o zrážkach zo mzdy, pričom táto dohoda vrátane zmluvy o spotrebiteľskom úvere obsahuje množstvo ustanovení, ktoré sú písané drobným písmom na niekoľkých stranách a už len samotné prečítanie týchto ustanovení zaberie množstvo času spotrebiteľovi, pričom žalovaný v 1.rade si nesplnil svoju povinnosť upozorniť spotrebiteľa na tieto ustanovenia, poskytnúť mu výklad tak, aby spotrebiteľ vedel zvážiť svoje vlastné rozhodnutie a mal možnosť aj odmietnuť takúto dohodu o zrážkach zo mzdy. Na základe uvedeného súd žalobe v celom rozsahu vyhovel pre neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy s poukazom na § 39 OZ a uložil žalovanému v 1.rade povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa X.X.XXXX.

53. Súd na podporu svojej argumentácie poukazuje na viaceré rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co/177/2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/2/2020 zo dňa 08.07.2020, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9CoCsp/23/2020 zo dňa 29.04.2021, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5CoCsp/24/2021 zo dňa 28.04.2022, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19CoCsp/45/2020 zo dňa 13.05.2021, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22CoCsp/28/2021 zo dňa 30.11.2021, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 14CoCsp/3/2021 zo dňa 14.10.2021, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/22/2022 zo dňa 23.8.2022, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn.

54. Podľa § 262 ods.1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

55. Podľa § 255 ods.1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

56. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p. spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. Žalobkyňa mala plný úspech vo veci, preto jej súd priznal voči žalovanému v 1.rade náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to i v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom rozhodnutí o neodkladnom opatrení bolo odkázané na to, že o trovách celého konania zahŕňajúceho aj trovy neodkladného opatrenia bude rozhodnuté v konaní vo veci samej. O výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnosti rozsudku uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

57. Neodkladné opatrenie bolo nariadené na určitý čas - do právoplatného skončenia konania o veci samej. Právoplatným skončením tohto konania zaniká aj nariadené neodkladné opatrenie (§ 333 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje,
- e) podpis,
- f) spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.